

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

• HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger. 5.

ELS NOSTRES DILETTANTI

—IM' empipa aquest tenor!

—IY á mí!... Ab els seus ditxosos crits no deixa mirar res de lo que passa á la platea.

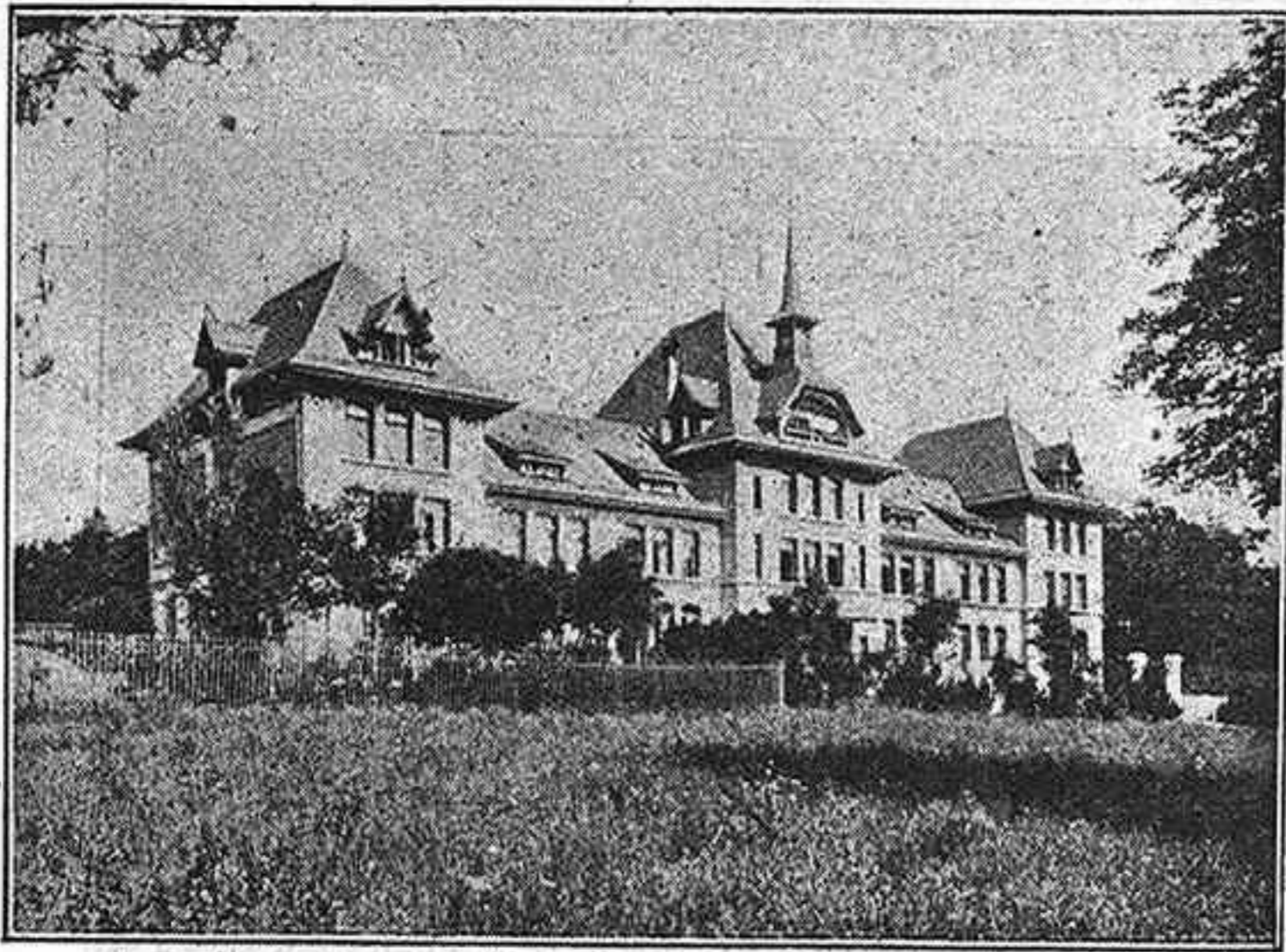
CRÒNICA

ESTUDIS NOUS

LA *Campana de Gracia* publicava 'l 4 de Janer un article sobre «La educació del poble», com a obra complementaria y necessaria preparació del «govern del poble»; y al acabament del article, deya l'amich Pons: «La nostra obra educativa será moderna, nodrida de tolerancia, forta d'amor, lliure de coaccions, neta de cos y d'ánima, ab músicas de surtidors d'aygua y de cansóns y xiscles de alegría. A Barcelona 'n parlan... Y si algun mesquinet os vé al moment decisiu regatejant y enterbolint la sublim claretat del plan renovador, ¡no os l'escolteu pas! Penseu qu' es encarnació d'una ánima vella...»

Donchs el moment decisiu previst en l'article s'acosta; casi, casi, ja hi som.

Es l'Ajuntament de Barcelona l'iniciador dels estudis nous, que tantíssima falta 'ns fan. Convé que sigui la ciutat qui 's crei l'ensenyansa, perque es evident que la pot crear en las millors condicions econòmicas y técnicas. Es clar que més bé encare que l'Estat y que l'Ajuntament se crearían l'ensenyansa els mateixos que se'n han de servir. Aquí tenim la experiencia de las associacions populars

Escola primaria de las Gropettes (Ginebra).

que ho han intentat, y 'ls resultats conseguits no passen, com deya en Pons, de «concrecions de bonas voluntats; els hi falta lo essencial pera fundar bons estudis: diners y homes degudament preparats. La solució municipal es, donchs, avuy per avuy, la única viable, espléndidament experimentada pels inglesos, pels alemanys y pels suïssos. L'Ajuntament va delegar una comissió especial, que ha redactat un plan de «pressupost de cultura» posat ja sobre la taula del Consistori, que s'está imprimint y que haurém d'analisar detingudament. Ab la fundació d'estudis—quatre grupos escolars—s'hi han barrejat altrás fundacions y fortas subvencions que no tenen res que véurer ab la instrucció. Un altre día parlarem de tot. Parlém ara del plan educatiu.

Y n'hem de parlar ara, verque ja s'han donat pressa á parlarne 'ls enemichs de la cultura. Una santa creuhada va reclutant la tropa pera batre'ns ab totas las forsas de la reacció. Son els antichs, els sectaris, els intolerants, els cors sechs, els ultramon-

Escola primaria de Nuremberg.

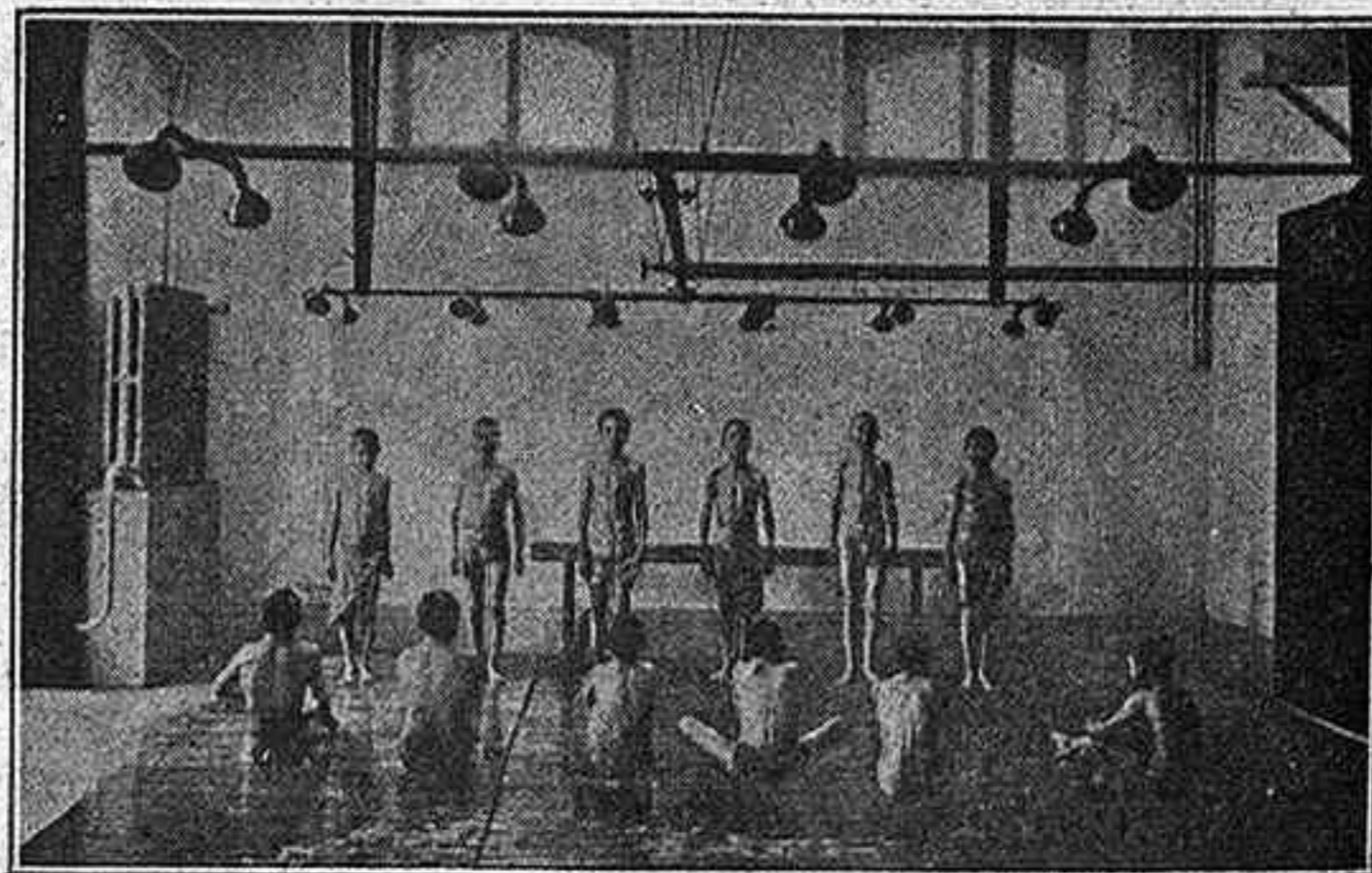
tans que voldrían ofegar las alegrías de la vida ¡Y els nostres dormen!

Alsemnos, qu' es hora de lluytar per la nostra redempció. Si no 'ns eduquém, si no doném fortitut á la generació novella, estém perduts. No val regatejar diners ni buscar bronquina per antipatías personals. Davant de la magnitud de l'obra, el qui la dificulti es un criminal.

Siguém rigorosos ab las condicions del projecte, que té de ser un comensament encertat; que 'ns donguin estudis nous tal com han de ser, y que 's sacrifiqui tot, tot pera fundarlos. ¡Poble, despértat! Ets tú, com sempre, qui t'has de redimir y millorar. Si els teus mandataris no se'n cuidan, tant se val; tú mateix t'ho farás, que ells no tenen més poder que 'l que tú 'ls hi has donat. La voluntat del poble ha creat els estudis nous á las nacions que son las més sanas, las més fortas y las més ricas.

No necessita pas una preparació llarga l'obra de la nostra educació; no s'ha de discutir lo qu'está definitivament resolt. Als Estats Units, ahont hi ha tots los climas, totas las rassas y totas las religions, trobarem escolas que se 'ns adaptarán absolutament; coeducació de noys y noyas plegats, neutralitat en lo referent á las Iglesias, métodos d'ensenyansa que 's completan ab els dels inglesos, dels belgas, dels alemanys, dels francesos y dels italians. ¡Si tot está fet!

Els que deixan llensar centenars de mils duros cada any surten ara—segons se murmura pels recons—decidits á regatejarnos las pessetas. No 'ls creyeu, no! Son homes de palla moguts pels que tenen por al poble instruhit y fort. Teniu. He trobat vistas de grupos escolars de Suïssa y de la Baixa Alemanya, que no han sigut may terras ricas.

Sala de dutxas: La Chaux-de-Fonds (Suïssa).

¿No os dona alegria no més l'aspecte d'aqueix gracios edifici, alsat al mitj d'un parch ginebrí, tal com projecta l'arquitecte Jaussely pera els jardins de barri á la Barcelona futura? ¿No sabeu lo qu' eran els suissos avans? Donchs eran soldats que 's llogavan á n' els reys absoluts, porters d'iglesia, mossos, mercenaris d'ofici que per quartos feyan qualsevol cosa. *Pas d'argent, pas de suisse*, «sense diners no hi ha suís.» Donchs penseu que passant per l'escola nova, el suís ja no 's lloga. Dels capitans de lloguer, dels fanátichs de las guerras religiosas ningú se'n recorda. Pero tothom sab el nom d'un suís, mestre d'estudi. Els deixebles de las escolas suissas van ara pel món respectats, treballadors, forts; y á las ciutats suissas, endressadas y lliberals hi acudeix gent de tot arreu á divertir-se ó á estudiar.

De l'Alemanya ja es vulgar el dir qu' es filla del mestre d'estudi. Mireuse un grandió grupo d'estudis nous. Es á dins de la ciutat de Nuremberg, una ciutat molt més petita que Barcelona, la quinta part. Diu qu' es tota ella un museu, per que ha conservat tot lo antich; donchs no s' ha confitat en l'antigor, sino que ha caminat, ha corregut y s' ha guanyat el benestar, el respecte y l'estimació del món.

Y las maravellas que s' hi fan dins dels estudis nous! El nen hi entra inconscient, ignorant, y en surt instruhit y robust. Els mestres el coneixen, no

alegría. A cada edifici que s' alsa pera escolas hi posan més adornaments bonichs; pinturas á la fatxada, fonts, freschs, relleus. L'antich *cartel* de las «becerolas» s' ha convertit en quadro mural de colors pera l'ensenyansa intuitiva. Y del *cartel* n' ha sortit finalment la pintura ornamental, el fris, que

Fris escolar alemany.

ja no té directament un fi educatiu; no més dona goig de veurer...

Aixó es lo qu' hem de tenir á Barcelona, si volem ser *ciutat*. Els estudis nous que se 'ns prometen, ben nous, ben lliures de coacció, deixant als que vulguin apendre la doctrina un día á la senmana, sense obligarhi tampoch als mestres: es lo que ens fa tanta falta com el pa. ¡Costi 'l que costi y mal que no vulguin els reaccionaris ho hem de tenir!... Si el poble ho vol.

TULP

QUARESMA

Ja hi som!...

Tant se val que ploqui, com que fassi sol, com que 'ls republicans tinguem majoría al Ajuntament. Quan la rígida minuteria del rellotge de la Iglesia senyala las dotze del dimars de Carnaval, Sa Magestat el Biftech baixa humilment del trono, y, encarcarat, altiu, orgullós com una ballena de las grossas, Sa Magestat el Bacallá puja ceptre en má els regis esglahons y en el trono de la Carn s' assenta, disposat á sustituhirla y fer *sus veces* durant set interminables senmanas.

¿Cóm, per qué, ab quín objecte va instaurarse la Quaresma?

Jo—ingenuament ho confesso—guiat pel infalible *cui prodest*, sempre m' havia pensat que tot se devia á intrigas de la gent de la pescateria y dels bacallaners.

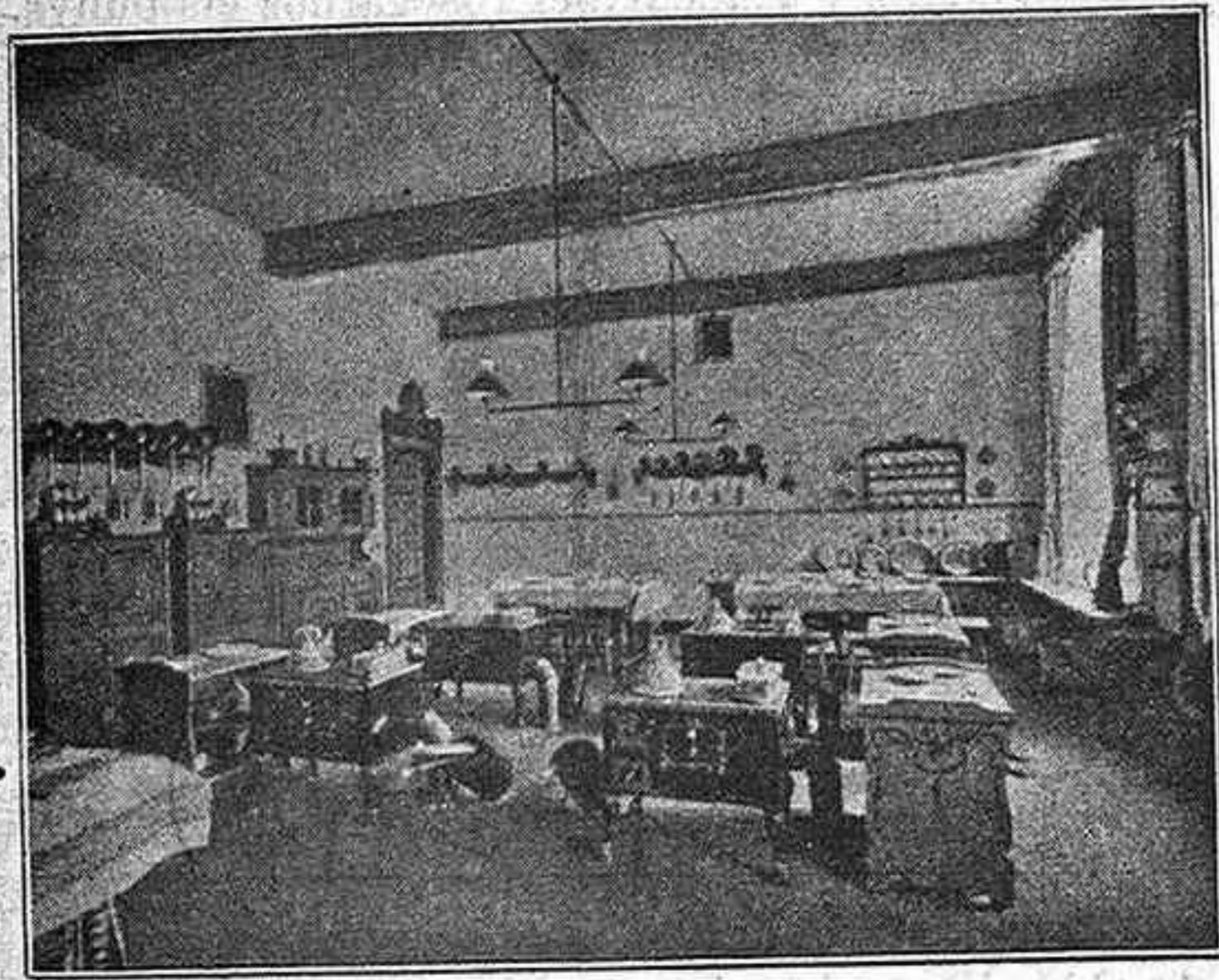
Pero aquest any, un venerable sacerdot dels molts que á conseqüencia d'aixó de la Solidaritat s' han convertit en amichs nostres, ha tingut l'amabilitat de treure'm del error en que vivia.

Ara ja ho sé tot. La Quaresma no es obra dels peixaters ni dels venedors de bacallá. Institució sagrada y completament agena á tot esperit mercantil, la Quaresma no es altra cosa que un contrapés, una expiació, un cástich que l'Iglesia aplica als homes en el precís moment en que aquésts surten de las disbauxas y extralimitacions del desenfrenat Carnaval.

Confesso que, per respecte al trajo que vesteix, quan el capellá amich va donarme aquesta explicació no vaig atrevirme á desmandarme; pero entre nosaltres dech dir que malehida la gracia que va ferme.

Y poch hauré d'esforsarme pera evidenciar la rahó del meu disgust.

Si la Quaresma es realment un cástich, ¿per qué ha de donárseli carácter colectiu? ¿A quin móvil

Cuyna d' una escola de Munich.

per *péndreli la llissó* sino per la comunió espiritual de cada día, durant sis, vuyt ó deu anys. No li deixan amagar res, ni las bruticias del cos ni els mals pensaments. La dutxa es obligatoria, y l'inspecció medical cuyda de constatar la sanitat de tots els noys.

¿Y las ensenyansas complementarias? Las noyas aprenen de portar la casa; rentar la roba, netejar mobles, planxar, cuynar. Las llissons de cuyna á Londres, per exemple, son tan prácticas, que 's dirigeixen á ensenyar á la filla á rectificar els erros de la mare. «¿Quant gasteu pel dinar á casa vostra?» se li pregunta; ab els mateixos diners se la fa anar á plassa avans del estudi, y ab lo mateix qu' ha comprat se li cou un dinar més nutritiu, més gustós y més aprofitat que 'l que hauría fet la bona mare ignoranta.

No os cregueu pas qu' ensenyin á courer menjar en una cuyna estreta y fosca com las que la miseria humana arrecona als pisos de lloguer, y fins á certs palaus, pera que 's morin joves els cuyners y las cuyneras d'anemia. Es generalment una sala gran, com la del gravat, ab els seus fogonets individuals; tot clar, y ornamentat ab gust. Perque l'estudi nou es alegre, vol ser alegre; y s' orna pera que dongui

d'equitat obeheix aquesta disposició general que á tots ens fuetja ab el mateix látigo?

Aixó —y que 'm dispensi el clero las mevas heterodoxas paraulas— es clavárlashi pels descusits, barrejar els llops ab las ovellas, fer pagar al just pel pecador.

Santo y bueno que, en us de las sevas soberanas facultats, subjectés l' Iglesia á las inexorables lleys de la Quaresma als calaveras que han anat als balls de la *Buena Sombra* y del Liceo; als que durant els tres días de *rúa* han fet el plaga pel passeig de Gracia; als que s' han disfressat de *pierrot*, de gitano ó de cosas infinitament pitjors; als que 'l dimecres, ab el sol propòsit de divertir-se ab el mort, varen anar á enterrarlo...

Pero ¿per qué aquestas draconianas lleys han d' aplicarse igualment als morigerats, als prudents, als enemichs del soroll y del escándol?...

La injusticia del procediment no pot ser més notoria.

Tú, que n' has fet á l' alsada d' un campanar... dels més alts; que cap nit de ball has dormit á casa... y potser enloch; que portas la consciencia clavetejada de pecats; que has sortit del Carnaval fet un guinyapo... ¡aquí tens la Quaresma!...

Y tú, ángel de bondat que no has fet res; que cada vespre has retirat avans que tanquessin la escala; que no has anat al ball dels francesos ni als del Apolo; que portant la discreció á l' últim extrem ni sisquera t' has atrevit á assistir á un *assalt* dels més honestos... ¡aquí tens també la Quaresma!...

¿No subleva aixó? ¿No inspira crits de rebeldía, que si no estallan ab tot el seu horror es gracias al fré que las circunstancias políticas ens imposan?

Per fortuna, pesi al dogal ab que tan injustament ens oprimeix la Iglesia y sense qu' ella pugui evitarho, l' abstinencia de carn dista molt de ser tan fidelment respectada com els capellans se figuren.

Cert que á la taula no se 'n hi presenta una gota —entre altrás rahóns, per lo cara que actualment l' han posada;— cert que 'l dejuni es poch menos que general, tant els divendres com els altres días...

Pero també es cert que jo y altres que no *hem fet* el Carnaval, al veure la tiranía que sobre nosaltres exerceix el clero; al pensar que, nets de tota culpa, hem de subjectarnos á las lleys de la Quaresma com el més despreocupat dels Tenorios, ens sulfurém, ens indigném... y acabém per rosegarnos els punys.

Y els nostres punys —¡que constil!— son carn.

A. MARCH

L' ASSUMPTO DELICAT

EL BATLLE:—Estimats ciudadáns: Tan se val que esperém una mica més. Van á tirar las canonadas desseguida...

ELS CIUDADÁNS:—A terral... A terral

GLOSARI

DEL DIA

Els nostres pintors es planyen, i am raó, de que no's venen quadros, ni acuarel·les, ni res que faci flaira de pintura. S'està passant una gran crisi. La gent que va a can Parés, surt de missa del Pi, mirà'ls quadros, compra la nata o el tortell, o el palo-de-jacob, o el quesito helado, i mai veureu passar ningú, en aquell carrer d'en Petritxol, que s'emporti pintura a casa, si no s'ha fregat per alguna porta.

Aquesta crisi pictòrica s'atribueix a diverses causes. Hi ha qui diu que és deguda a la perduda de les colònies. Filipines i les altres províncies germanes que vàrem tenir l'honor de perdre, diu que eren un bon mercat. L'exportació de bodegons i de retrats d'indígenes que enviavem a n'aquelles terres, si no era abundant, era profitosa, i els Estats Units ens l'han presa. No'ls farà profit, perquè és mal guanyada. Hi ha qui diu que devem la crisi a la puja dels colors. Desde que'ls fabricants fan colors dolents, els fan pagar més cars perquè n'hi ha més consum. Això és molt complicat d'entendre; però'ls que saben de números ho diuen, i am números fa de mal discutir-hi, perquè fins tenint raó, un hi perd. Hi ha qui diu que la culpa de tot ve de la sobra de producció. Avui dia no hi ha cap casa que, per poc desocupades que estiguin, no hi hagi una noia que pinti, una que escrigui i una que ni pinti ni escrigui. Abans feien macassar, aquestes noies laboriosas, o frivolitè, o flors de petxines, o capelles de paper de bristol, o mitja, què diantre! (per què amagar-ho?); però avui, am la producció d'entreteniments pictòrics, elles s'omplen les parets, i no deixen lloc pera'ls artistes.

Aquets són alguns dels motius que fan que'ls pintors diguin que hi ha crisi, i si bé són raonaments molt acceptables, el glosador no creu que sien els ferms. El glosador creu fermament que qui'n té la culpa és l'arquitecte. L'arquitecte, ja està dit, i anem a donar motius que ho comprovin.

Les cases d'abans, ja se sabia, tenien com a peces principals menjador, saló, sala de confiança i arcoves. El burgès, també ja ho sabia, tenia de comprar els següents quadros, si no volia ser mal vist: Pera'l menjador, quatre paisatges, que solien ser les quatre estacions, però procurant que la de l'ivern fos un ivern un xic tebi, per no refredar el cor dels que menjaven, i que la tardor no fos massa trista, per no aturar la digestió; o bé quatre bodegons: una talleda de cindrià, un congre, una oca morta i un gall-d'indi de cap-per-avall. En el saló, ja se sabia, el retrat del

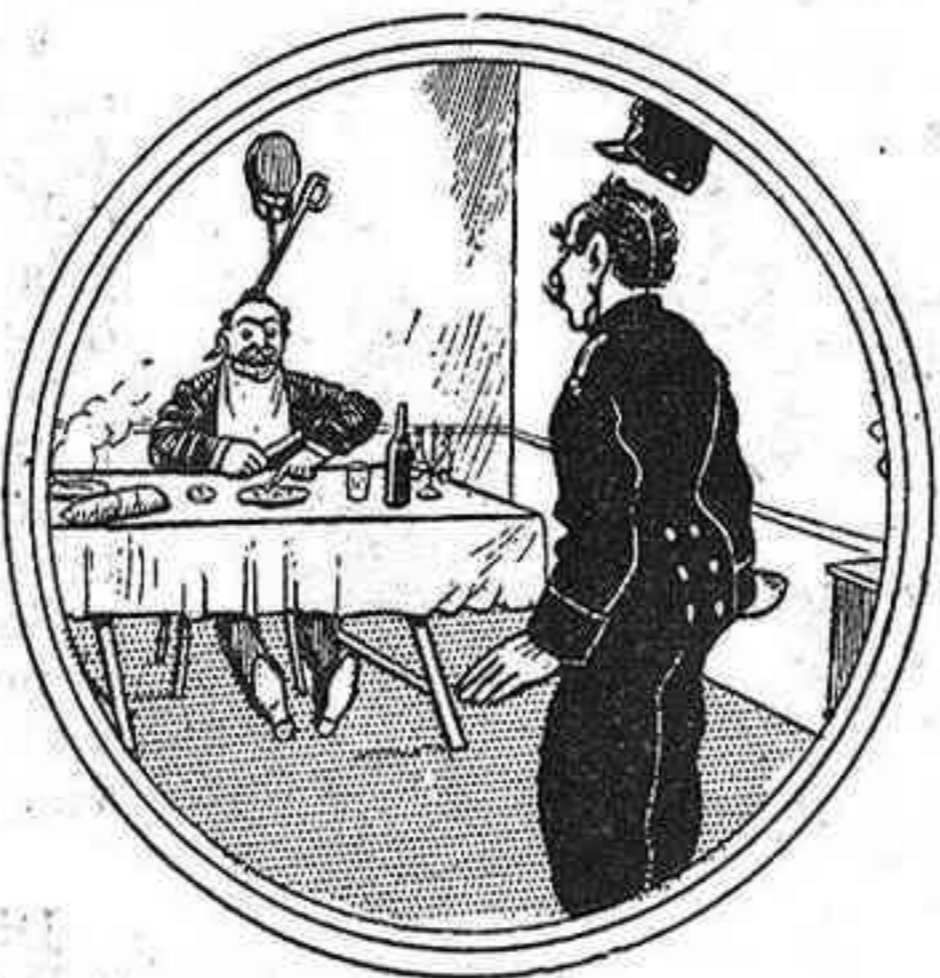
—¿Ha sentit, guardia? ¡Una bomba!
—¡Lástima! A haberlo sabido antes de estallar, habríamos podido avisar al carro.

—¿Vens a dinar ó nó?
—¡Espérat, donal! El ministre de la Gobernación está dirigit una circular telefónica a tots els porters.

—La dona ha tenido un nen. Y como nos han mandado que comuniquemos todas las novedades, y eso para mi es una novedad muy grande...

—¡Hola! ¿Menjant en lloch de vigilar?
—¡Y qué! ¿Te figuras tú que eso de menchar no lo hago en interés del cuerpo?

propietari, tal com era, però més mudat i am la roba molt més negra, i am la leontina molt més ampla, i davant per davant la seva esposa, tal com havia sigut, si hagués estat aixís quan era jova. A l'arcova, els sants, també se sabia; no sé per què'ls sants anaven a l'arcova, però torno a dir que ja se sabia; i per fi en la sala de confiança'ls quadros de capritxo, les bogeries, els cops de cap que havia tingut l'amo entrant a badar en una subasta i comprant dugues marines am platja o un aigua-moll amb una vaca que havia entrat a beure aigua sense por d'agafar les febres.

Aquets quadros comprava'l burgès, quadros que sabia aon colocar; però vet-aquí que ve l'arquitecte, i, seguint les deries catacròniques, com de la sala en fa una saleta, i del menjador sala de confiança, i en la de confiança hi posa'l llit, i aprop del llit hi planta la taula, i al vol de la taula biombos, i darrera'ls biombos aneu a saber, el pobre burgès va venut, i ell que sí, que vinga aturdir-se i vinga no comprar quadros, per no saber aon té de penjar-los.

Crec que queda ben demostrat que l'arquitecte té la culpa de la crisi que passa'l pintor.

També podria ser un altre'l motiu: podria ser falta de cultura. Falta de cultura dels pintors, dels que tindrien de comprar els quadros, dels crítics que parlen dels quadros, i dels que parlen dels quadros i dels crítics.

Podria ser això, però no ho creiem. El glosador llegeix cada dia que'n tenim tanta de cultura que aviat en podrem exportar, i si n'enviem, senyal que'ns en sobra.

Lo que hem dit abans. Els arquitectes! Guerra a mort a n'els arquitectes!

XARAU

LLIBRES

DE LA CIUTAT VELLA, per J. V. Colominas.—Es una novela que tanca una gran dossis de compassió y d'altruisme. Tota la miseria reclosa en la vella ciutat, miseria moral, material, y fins intelectual batega en las planas d'aquest llibre, ahont el naturalisme y el sentiment del bé s'hi compenetraran ab sortosa habilitat. Els tipos prenen sovint un notable relleu de vida degut á la gráfica expressió de las imatjes que fan pintoresch el diálech y ajudan á la descripció del procés psicológich, que 's presenta clar y sobri desde 'ls primers capítols.

Llástima que á tant bellas condicions no puga afegirhi l'autor un llenguatge més cuidat, més literari... No 'ns enamora la prosa sabia ni flouresca, però tampoch 'ns decidim encare per certa mena de acracias.

GUÍA DEL TRADUCTOR, por José Menéndez Novella.— En aquesta obreta hi trobaran els estudiants de llengües un tractat concís de la propietat de las veus sinónimas y homónimas referents als idiomas espanyol y francès, ab la seva exacta traducció. Completa dit estudi una relació de idiotismes, modismes, refráns, etc., que facilita molt el treball dels traductors.

ESTAMPA Y PLOMA. *Método de Lectura Catalana*, per Salvador Genís.— Un llibre de gran utilitat pera l' ensenyansa de nostre idioma, y que 's farà indispensable en todas las escuelas per la facilitat y comprensió que dona als infants, degut á la perfecta construcció de las lliçons graduadas, impresas y manuscritas, basadas todas ellas en la fonética especial de las vocals, qu' es una de las riquesas de nostra llengua.

La firma de D. Salvador Genís, un vell catalá de cor, literat de sólida reputació y gran amich de la ensenyansa, á la que ha dedicat tota la seva vida, acredita, per altra part, la bonesa del género y 'ns estalví de ferli l' article.

LA ADORADA, por René Maizeroy.— La historia d' un amor funest: el massa-amor de un apassionat á qui la frivolitat de una dona voluptuosa conduheix camí de la bogeria. En el transcurs de aquesta novela, que més que novela ve á ser un idili amorós, un quadro de íntimas relacions en el que fereixen la vista del lector tota mena de tonalitats, desde las més delicadas y súbtiles fins á las més pujadas de color, no hi succeheixen grans cosas, ni s' hi descriuhen violentas escenas de folletí. Pot dirse que tota ella s' enclou en la confessió de un cor enfebrat; enfebrat ab la pitjor de las febres: la febre de un amor insá.

La obra té un gran dó, y es qu' está admirablement escrita y bellament presentada.

SEPT-SCIENCIES

VENTADAS

Ab frescor de néus vehinas
ha bufat el vent de Mars,
y ens trobém á la Quaresma
qu' es temps de purgá 'ls pecats.

Temps que, segons els diaris,
es el quin més els hi plau
á las ánimas qu' esperan
un deslliurament anyal.

Temps de passaments de comptes,
bogadas espirituals,
expiació de malifetas,
venda de dutxas Smarch
y demés actes qu' entranyan
propòsits de netedat
ó prácticaments d' higiene
anímica y corporal.

Hem entrat á la Quaresma
y es temps de purgá 'ls pecats;

Nou kiosco de begudas de Canaletas, inaugurat el passat dissapte.

temps de resos y dejunis
ab abstinencia de carn.

¡Oh, carn! substancia preciosa,
segons diu qui t' ha tastat:
tú ets la *segona ensenyansa*
del míser ventrell humal

Mes al preu que avuy t' elevan
impostos y negociants,
pel qui ha de comprarte á unsas
hi haurá abstinencia tot l' any;
pro abstinencia obligatoria,
rigorosa y oficial.

Els nostres pobres estómachs
d' acontentarse 's tindrán
sols ab l' instrucció *primaria*
que 'ls hi dongui 'l bacallá.

Vam rebre dugas noticias
casi casi al mateix temps:
La *guillada* cap á Fransa
del *redemptor* del obrer
y la promesa segura
d' un gran aconteixement.

Si es que tenen res que veure
l' una ab l' altra, aixó no ho sé;
si son bonas ó dolentas
tampoch m' interessa gens.

Sols sé que al saberse l' una
el poble va dir: ¡Molt bé!
y al ferse pública l' altra,
va exclamar: ¡Molt malament!!

Diu que han enviat moltes forsas
á Barcelona... Millor!
Forsas son lo que li faltan
per aguantarlos á tots.

Y per *forsas* de flaqueza
las que fa 'l governador:

Municipals y serenos,
vigilants y polissóns,
la guardia civil, la urbana,
la guardia de tots colors,
el cós de guarda: *passeyos*
y els del llas escorredor,
vol que vagin tots á l' hora;
que hi hagi entre ells molta unió;
qu' existeixe á Barcelona
solidaritat en tot.

(Y els nostres fassin la feyna
y els séus guanyin els honors.)
Si no es aixó 'l que s' esplica
pot sé aquesta la intenció.

Vareig sentir l' altre día
aquesta cansó cantar:
«Trágala, trágala, trágala!
Trágala, tú, catalán!
Trágala aunque no la quieras...»
¿Qu' es lo que 'ns hem de dragar?

PEP LLAUNÉ

Á CANALETAS

—Fíxat, noy, qu' es maca!...
—Qué?... La barraca?
—No, home; la xicota que hi beu.

PRINCIPAL

La Quaresma, que á la cuenta es una senyora molt filarmónica, se 'ns presenta com cada any ab l' instrument sota 'l bras.

Dos grans concerts estavan anunciats pera 'ls días 5 y 7. L' eminent Emili Sauer, el colós dels virtuosos pianístichs, interpretant las mellors pessas del seu vast y selecte repertori!

El programa del primer, que tingué lloch ahir, era interessantíssim, figuranthi obras de Schumann, Mendelsohn, Bach, Brahms, Chopin, Sauer y Liszt.

La senmana entrant donarém compte de aquests dos concerts que constituhirán indubtablement dos grans solemnitats artísticas.

LICEO

El día 8 tindrà lloch el primer de la serie de concerts que té anunciada la «Associació Musical de Barcelona». Anirá casi per complet dedicat á Grieg y 's donará per primera vegada la *Suite* número 2 de *Peer Gynt*.

El celebrat pianista senyor Granados está encarregat de interpretar el *Concert* del mateix citat compositor norueg.

S' estrenará, además, un nou decorat especial pera concerts, del escenógraf senyor Chía.

ROMEA

Fugint del vici es una comedieta dramática de bona intenció. Els tipos tenen un barnís de naturalisme simpátich, y 's mouhen en un ambient que s' apropa á la veritat, per més que en la acció s' hi descubreixen certas deficiencias del *métier*. El diálech, en vers cansoner, ab que va vestida la obra no casa ab las situacions ni ab el género de la producció.

En la execució s' hi esmeraren tots els actors. L' autor, don Joan Plana, 's vegé obligat á saludar als badocaires.

TEATRE INTÍM. — Ab *La Campana submergida* de Hauptmann s' ha acabat al divendres de la senmana passada, la serie de quatre sessions d' aquest hivern. No 's pot negar, perque tothom ho deya, l' insuficiencia de la representació qu' ha estat igual en las quatre obras posadas per en Gual. Als actors de ROMEA, reduhits quasi al repertori «de broma», els costa molt sortinsen: alguns s' hi esforsan devegadas en enfondar l' estudi d' un personatge y fins ho encertan, rarament. Pero en general l' insuficiencia es evident. La «rondalla» de Hauptmann es, no obstant, de tan intensa poesia que va traspasar els gruixos interposats entre el poeta y els seus oyents; gruixos inevitables de la traducció, per bona que sigui, y de la figuració, tant excludivament alemanya.

El públich fundament impresionat per algunas escenas acullí molt be l' obra y aplaudí als actors, al traductor Sr. Vilaregut, y al director del Intím, qui 'ns promet un altre serie pera la primavera ab la famosa *Salomé* d' Oscar Wilde.

Dimars, després de la representació de *L'Hereu Escampa*, s'estrenà un cinematògraf còmic, inventat per D. Pau Parellada (Melitón González). La primera pel·lícula presentada s' titula *Historia de Cristófol Colom*, y s' tracta senzillament de un monólech còmic ab ilustracions que s' van canviant gracies á un primitiu aparat y á mida que l' actor va fent la explicació. La lletra del citat monólech está atapahida de xistos de diferents gustos. El senyor Capdevila va dirlo ab més gracia que seguretad.

Las ampliaciones dels quadros son obras del nostre amic y company en *Picardol*, y no es á nosaltres á qui toca ferir sa natural modestia dihent que ensenyan la grapa de un consumat caricaturista. El públich va celebrarlas ab francas rialladas... y aixó es el tot.

ELDORADO

Afortunadament s' ha iniciat una petita reacció en el públich que, comprenent lo molt que val la companyia Baldanello, comensa á acudir més numerós y ab més asiduitat á admirar el treball dels artistes italiáns.

Aquesta senmana, després d' haverse repetit la comedia *Dall' ombra al sole*, s' ha donat la xamosa *Locandiera*, que ha valgut á la Dora un altre triomf ben merescut.

Per ahir estava anunciat el benefici de n Bratti, ab *L'onorevole Campodarsego*, y donadas las simpatías ab que conta ja entre nosaltres el notable actor, no era difícil presagiar un éxit.

S' anuncia una segona serie de funcions ab reforma de companyia, que s' reforçará ab el debut del primer actor *Giovanni Pezzinga*, estrenantse tot seguit varias obras del modern repertori, entre las quals recordém *La modella*, *La moglie del dottore* y *Suo Padre*.

TÍVOLI

¿Debuta el transformista Donnini?... S' omplirà la cassola.

Efectivament, no la varem errar. Y el genial artista va ser, además de admirat, aplaudit ab entusiasme en tots els números, alguns d' ells nous, particularment en el titulat *Eldorado*, una fantasia transformística que li permet presentar variats tipos célebres, que caracteriza á maravella.

Els trajos nous y demés detalls *adyacentes*, confeccionats expressament pera la *tournee* que s' proposa realisar per América, son luxosos en extrem y varen ser molt celebrats.

NOVETATS

Ab bastant aplauso ha sigut rebuda la nova companyia de varietats anomenada Barrasford-Alhambra.

Se distingeixen entre 'ls números fins ara presentats, la gran atracció Mme. H. de Serris, unas *poses* plásticas molt ben combinadas, Les Juncas, duetistas, y els Sium-Siums, artistes musicals.

No faltarà públich á Novetats, ara que las *varietés* están de moda; sobre tot si 'ls programats segueixen triats y nutrits com fins avuy.

Y un cop mort el Carnestoltas y enterrada la sardina, esperém que la Quaresma no siga gayre ensopida.

L. L. L.

DIVAGANT

En la penombra de ma cambra trista
es com ma pensa més que may divaga
y l' esperit, tot deixondintse altívol,
vola que vola per regions ignotas
ahont l' ánima meva en pau disfruta
de vera llibertat, ampla, magnífica...
¡Oh, joventut desenfrenada, inepta,
que de la vida en els viarany tortuosos
en vá cercas plahers esmaperduda
y goigs embriagadors que no existeixen!
En el silenci de la nit solemne,
envolcallat en el profón misteri
que la Natura en aquell hora 'ns dona,
guáy tam á mí cóm pensatú y ombrívol,

FANTASIA

L' últim eco del Carnàval

MENUDENCIAS DEL DIA

—¿Set casas á terra 't tiran?... Carám!... No sabia que fossis propietari...

—Vull dir set casas del meu barri, que representan vuytanta inquilinos menos.

— Que també farán *salvas* aquesta vegada?

—Vayal... Ne farán y 'n dirán. No veus que som á la Quaresma...

—Y donchs, Gutierras?.. Crech que ara anireu tots vermells...

—Huye, hombre!... Vés á la meva edat quererme *urbanizar!*

en ma follia dexifrant enigmas, entretexeixo un cel daurat, fantástich qu' els homes de la terra no profanan ab sas toscas costúms embrutidoras... car tant sòls á n' allí jo hi tinch entrada per gosar plenament de sas delicias.

JOSEPH MONCLÚS

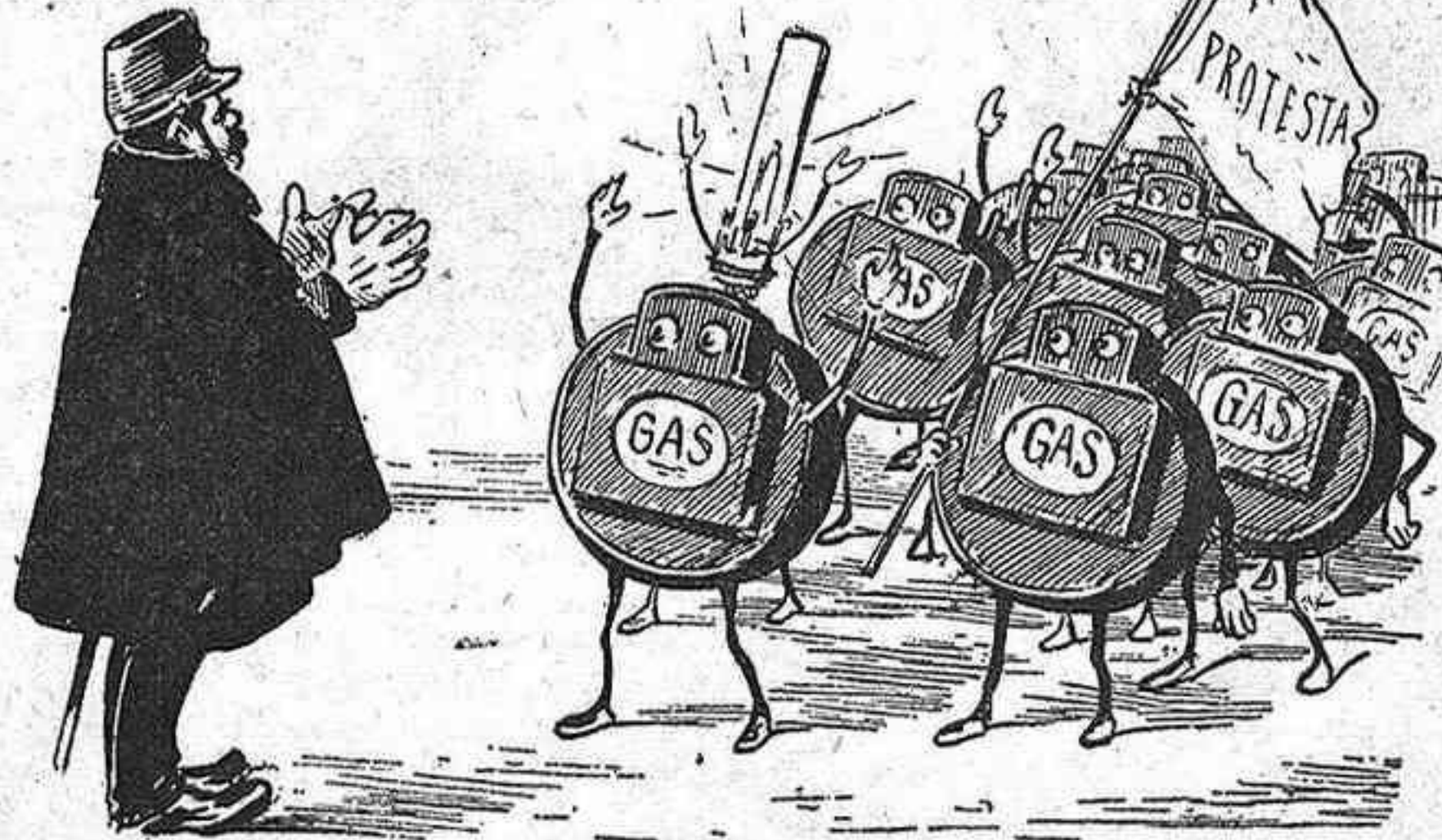

Molt ben acullit ha sigut per la opinió barcelonina l'acort adoptat pel Ajuntament en contra del sufragi corporatíu, qu' en la nova lley d' Administració local tracta d' introduhir el senyor Maura.

Convensut el nostre poble de que 'l sufragi universal, tal com ara está, *ja está bé*, rebutja instintivament, sense ficarse en anàlisis, las modificacions ab que 'l Govern pretén millorarlo, y per aixó aplaudeix las declaracions de la Corporació municipal, qu' en aquest cas—no gayre frequent—ha sapigut fer-se intérprete del seu modo de pensar.

**

Pero, ara que l' Ajuntament pel cantó del sufragi ha quedat com un home, es del cas recordarli que la opinió tampoch veuria ab mals ulls que, prescindint una mica de las qüestions polítiques y de personal—á las quals sembla tenir tanta afició—s' ocupés una mica del encariment dels articles de primera necessitat, de la descarada adulteració de certs queviures, de la llimpiesa pública, del abandono indigne en que están els empedrats y de altrás y altrás cosetas pel istil que, segóns tenim

—Venim en nom dels contadors á protestar contra las calumnias que se 'ns aixecan cada vegada que hi ha una explosió. ¡Nosaltres no explotém may, ho sent? Ens concretém á *explotar* als consumidors... y d' aquí no passém.

entés, están també al cuidado de la Corporació municipal. Cosa importantíssima es el vot, pero no sòls de sufragi viuhen els pobles: també la higiene, la puresa dels aliments, la baratura en els seus preus, l' ordre y la bona administració son elements de vida no despreciables, y cap cárrech faria Barcelona al Ajuntament si un rato que li vagués volgués tenir la bondat de dedicar la seva atenció á aquests assumptos.

¿Ho tindrán present els respectables concejals de la esguerra, de la dreita, de las voras y del mitj?

Ja deuen saberho: la senmana que vé rebrém la visita de don Alfonso.

Si fossim monárquichs, ¡quina ocasió més bonica pera entussiasmarnos y llansar LA ESQUELLA al voll!..

Pero, com que no 'n som, ni podém llansar al vol res, ni considerém lícit entussiasmarnos.

Per xó, mers comentadors de la vida barcelonina, ens limitém á dir:

—El rey vé.

Y complert aquest deber de cronistas, fem punt... y seguim endavant.

¡BEN DIT!

Dissapte va inaugurar-se el nou kiosco de begudas de Canaletas.

¿Val á dir la veritat?

Donchs, á nosaltres no 'ns agrada.

Y tenim la convicció de que si tots els que com nosaltres pensan se converteixen en clients del referit kiosco, l' amo s' hi farà aviat rich.

Perque 'ns sembla que son molts.

¡Hola, hola!..

L' Associació de propietaris del centre del Ensanxe ha acordat prestar decidit apoyo á la *urbanisació* de la plassa de Catalunya.

Pero, ¿quí la empeny que tant rodola á aquesta Associació de propietaris?

A no ser que sigui el tranvía de la Anónima, que té la gra-

IPOBRE PARCHI!

Si 's fa aixó que diu aquí,
ja 'ns en podem despedí.

ciosa pretensió de fer passar els seus cotxes pel mitj, no compreném que hi hagi ningú que, ara com ara, senti la necessitat de modificar per res la plassa de Catalunya.

Per lo tant, bons propietaris,
ginin full y punto en boca:
per més que en Foronda ho vulgui,
aquesta plassa no 's toca.

L' ex-tinent d' arcalde valenciá D. Vino Aixa, que tantas cosas va deixar penjadas á Valencia, s' ha despenjat aquí á dirigir l' opinió pública desde un paper lerrouxaire y fer mérits per' obtenir á la nostra terra, á Barcelona, el càrrech de regidor, tota vegada que á la ciutat del Cid ni per guindilla el voldrían.

No 't cansis, tío valenciá; tampoch serás aquí res més que un trist memorialista de criadas y defensor de concejals comanditaris de colocacions dintre del nostre Ajuntament.

Conténtat ab el tris paper de chico del carrer del Peu de la Creu, y encare gracias que ab aquest honrós càrrech poguis anártela campant.

S' assegura que una volta realisat cert viatge y celebrada la inauguració de la reforma de Barcelona, anunciada per un día de la senmana entrant, l' arcalde dimitirá y se 'n tornarà á la plassa de Santa Ana, número 2, es á dir, á casa seva.

Ho sentirém de debó.

Y no per ell, ni per Barcelona, ni per nosaltres, sinó pels chicos de la premsa que fan la informació municipal,

que—els prego que no la esbombin aque ta indiscreció meva— á la salut del arcalde idiu que fuman cada breva!...

S' assegura que la corresponent comissió municipal está estudiant un projecte pera construir un gran matadero entre 'l cementiri nou y la farola del Llobregat.

¡Magnífica idea!... El lloch, sobre tot pels enemichs del derramament de sanch, no pot ser més escullit.

Perque, donadas las condicions de salubritat d' aquells pantanosos terrenos, un cop l' escorxador sigui allí, els empleats podrán ben bé estalviarse la desagradable feyna d' haver de matar els bous y 'ls bens...

Bastará que 'ls hi portin ab un parell de días d' anticipació...

Y ells sols se morirán.

El Carnestoltas enguany ha fet ben escassa fressa. Els pobres barcelonins no han estat pas gens de gresca. Y no pensém en demá, que el demá encare es més negre... ¡Si el Carnestoltas es trist, qué tal será la Cuaresma!

Dos estudiants, dels que may van á classe, s' aturan devant del darrer cartell del «Teatro Intim» en el que hi ha anunciada *La Campana Submergida* de l' Hauptmann.

—Mira, tú... Sembla que deü haver agradat aixó... Cada día va de Campana.

—Sí, noy. Aquests de Romea aviat se semblarán á nosaltres.

Dimecres passat, á estil de cada any, va interrompres el trànsit de nostres carrers ab motiu de la tétrica profesó de la Bona Mort, cortegi encaputxat que sols serveix pera espantar criaturas.

A la fúnebre comitiva varen concórrehi diferentas y encopetadas personalitats barceloninas.

COMEDIA NOVA INSPIRADA EN UN REAL DECRET

«Se necessitan porters

6

Las engunias dels propietaris.»

PRESSUPOST MUNICIPAL DE CULTURA

EL MESTRE D' ESTUDI:—Veyám si, repartint repartint, quan me toqui á mí ja s' haurán acabat els bombóns.

Ja se sab: Els amichs de la *Bona Mort*, son sempre els que 's donan més *bona vida*.

—Tú, ¿que no ho sabs?... En Carner ha dat una conferencia.

—Sobre qué?

—Sobre poesia.

Noy, un treball de primera: Presenta l' actual mohiment; presenta á tots els poetas y el caràcter de cada ún...

—Ah, sí?... Y á n' ell qui 'l presenta?

¿Quín día 's comensan, per fí, las obras de la *Reforma*?
El día 9?... El día 10?...

Quan hi serém ho veurém.

Els regidors, apoyantse en l' acort definitiu no volen que la solemnitat s' aplassi ni una hora; y, á menos que 'ls elements aygua, vent, terra ó foch s' hi oposin, insisteixen en la conveniencia de celebrar la festa el día 9. Però el nostre batlle té por de un altre element també molt poderós, un element que se li 'n vé á sobre ab motiu de l' arribada de una esquadra, y voldría que *bonament* se retardés la inauguració encare que sols fós vintiquatre horas.

De resultas d' aixó, la quitxalla del carrer ja li ha endressat una cansoneta:

El senyor Domingo
voldría estar bé
ab Déu y el Diable...
ly aixó no pot sé!

Un gomoset, tocat del amor propi, llenca el guant á un company de taula, pel motiu de que aquest, en l' exaltament de la conversa, l' ha tractat d' animal.

Llensat el guant, el gomoset se 'n va refiat de que l' altre li enviará dos amichs. Pero, encare no es á la porta, l' ofensor hi corre y tocantlo de la espatlla li diu altre cop:

—Animal!

—Encare més!... Qué 't proposas? fa 'l gomós indignat.

—Te torno á dir animal, respón l' amich tranquilament, per veure si aixís me tiras l' altre guant, que de un sol no 'n faría res.

NOTAS DE CASA

Desitjosa de donar més amplitud á la seva acció, la **Fundació Horaciana d' Ensenyansa** s' ha traslladat á un local (Governador, 11) més céntric y de millors condicions que 'l que fins ara ocupava. Ab tal motiu, diumenge va celebrarse en la nova casa una interessant festa íntima dedicada als socis y als pares dels alumnes.

∴ LA ESQUELLA ha sigut invitada:

A la inauguració del nou Kiosco de Canaletas, celebrada oficialment l' altre divendres;

Al primer festival organiat per la simpática colla sardanófila **Emporium**; y

Al **Ball infantil** de máscara que tingué lloch el dimars al teatre Apolo.

∴ L' **Associació Artístich-Catalanista** del Poble Nou ens participa, al mateix temps que la constitució de la nova Junta, el seu trasllado al carrer de Venero, núm.º 18, baixos.

∴ ¡Ja se 'ns ha ficat el **diàvolo** á casa!... Pera demostrar-nos que l' aparato no es tan perillós com nosaltres hem dit, el Sr. Garriga Escarpanter ens ha enviat un **diàvolo** de goma, de la seva fabricació, que, segons un prospecte que l' acompanya, resulta tan lleuger com inofensiu. Un rato que 'ns vingui bé, ja tindrem el **diavólich** honor de probarlo.

QÜENTOS

Dos trinxeraires s' están pelant de fret y de fam.

—Noy, sabs que tinch la pell de gallina? fa un d' ells petant de dents.

L' altre interrompentlo:

—Bé tens prou sort; jo al teu puesto ja no 'n tindria de pell...

—Per qué?

—Perque si la tingués de gallina ja me l' hauria menjada.

Una senyora, després de butxaquejar, diu á un pobre captaire qu' está parat á la porta de una iglesia:

—Ay, dispenseu, bon home. Me creya que duya céntims solts, y veig que no més porto duros en pesa.

El pobre, sense inmutarse:

—No vé d' aquí, senyora. Jo ray que soch una mica cego.

SOLUCIÓ

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

XARADA.—*Es-can-da-lo-sa.*

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

Es molt graciosa la *Tersa-quarta-quinta*. L' altre día m' escrigué una lletanía demanantme relacions; no es, que la cosa fos nova pera mí, puig d' aquests cassos me n' han passat cinch cabassos y ab molt bonas proporcions

Jo sé qu' aquesta xicota me *prima-dugas tercera* ab passió gran, verdadera, y que molts cops me segueix; pró com d' esperit *hu pobra*, ni tan sols parlarme gosa de la més petita cosa, prou li comprench quan pateix!

Jo la planyo á aquella noya, qu' es, per cert, una monada, digna d' ésser estimada pel mes galant dels galants; puig jo li haig de correspondre per forza ab una carbassa molt grossa, casi be massa, mes que las dels estudiants!

De tot cor *total* á n' ella

SA MAJESTAT EL PORTER

—Escolti, porter...

—¿Cóm s' entén porter?... ¡Excelentísim porter!... ¿No sab que ara som agents de l' autoritat, ab fuero especial... á més dels fueros de costúm?

«LO QUE VA DE AYER Á HOY»

—Apa, ¿qué feu?... Que no 'l voleu anar á rebre aquesta vegada?

—Ja no 'ns interessa, papá... Ara ja es casat y enmaynatat.

si pogués; pero es que ignora
la nineta encantadora
que fa tres anys soch casat;
y si no donés carbassa
á la meva pretendenta,
¿cóm diastre un se presenta,
seré, ab el joeh enredat?

Nada, nada, no vull bróquil,
tréguis'ho de la mollera
venirme tant al darrera
la *Tercera quarta quint*.
Ey, á no ser que la dona,
del meu amor agrañida,
me donés patent cumplida...
per tenirne quinze ó vint!...

A. RIBAS LL.

II

Hu es un astre molt brillant,
segona riu catalá,
y no hi ha casat que siga
lo que mon *total* dirá.

T: RUSCA

ANAGRAMA

Resultat d' un gran espant
d' un *total* que va tenir
en *total*, se va morir
deixant un desconsol gran.

A. ROCA COLL

MUDANSA

La *total*, qu' es molt prudenta,
tot sopant ab el xicot
á casa de sa parenta,
va trobá al plat una *tot*.

TRES CALANDRIS DE MASNOU

CONVERSA

- ¿Vols acompanyarme á la torra, Felip?
- No, perquè es massa tart.
- Donchs crida al fill del porter que potser vindrá.
- ¿Com se diu que no m' en recordo?
- ¿Ara te l' acabo de anomenar, y ja no te 'n recordas?

NONITO DE M. R.

FULL DE CALENDARI

MAIG

Lluna plena... de vent.—C. Menguant el 20.
Sol: surt del Senat á tres quarts de quinze.

12

1809.—Estreno á Riudesanch
de la ópera 6236 per la tiple espanyola
63456 Sánchez.

divendres

Sta. 123456 modista y mártir:
Sant 45632 llauner
y Sant 34512 fuster y lerrouxista.

SAMATRUQUIS

GEROGLÍFICH COMPRIMIT

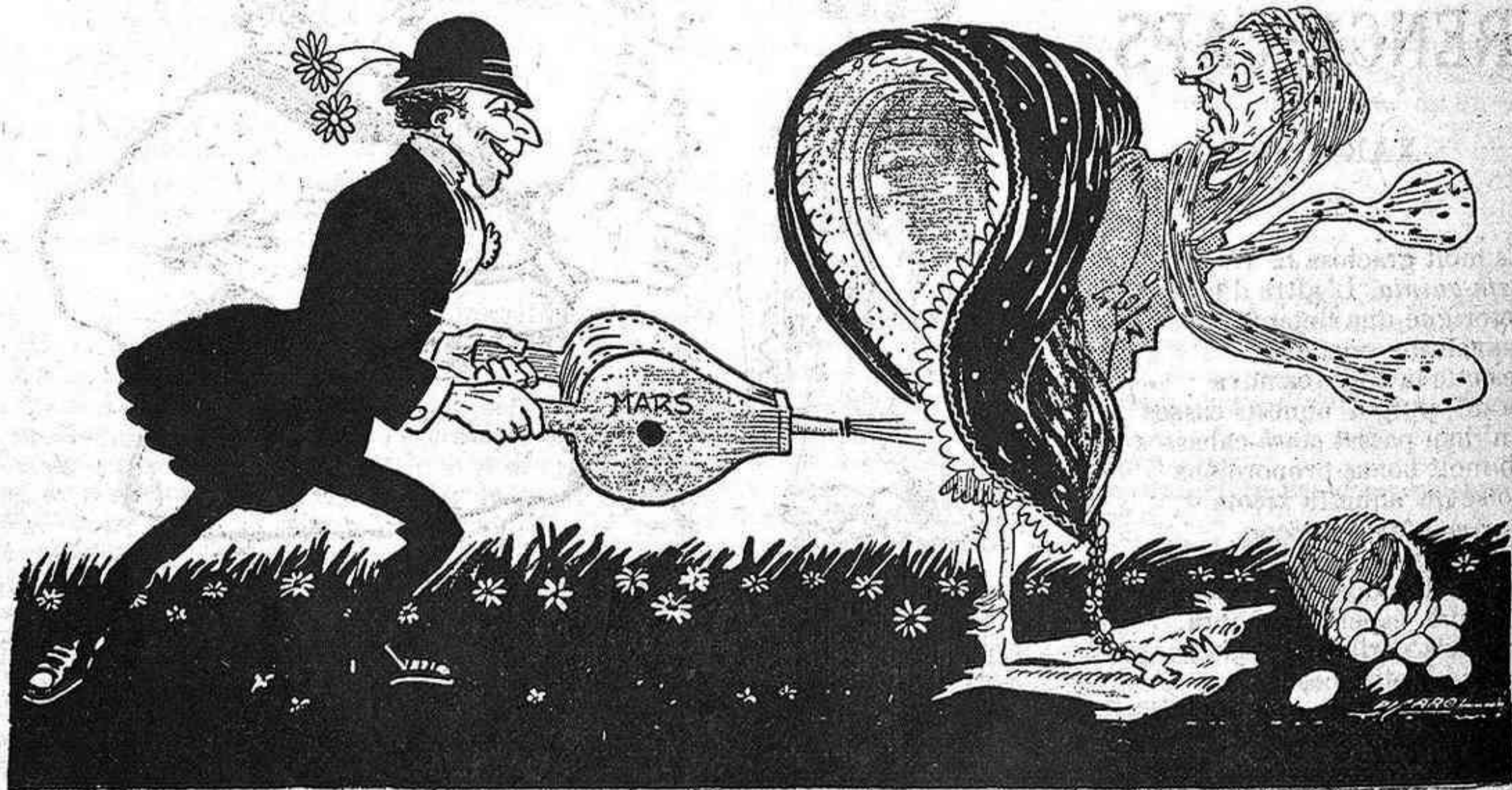
G nota A

MÚSCLUS

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

BROMETAS DE TEMPORADA

EL MARS: —Manoy, quinas pantorrillas!
Si semblan dugas branillas...

LA QUARESMA: —Arri allá, desvergonyit!
Atrexit, mes que atrexit!

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

OBRA NUEVA

TOMO 104

Acaba de publicarse

Colección Diamante

CUENTOS DE LA CERDEÑA

POR GRACIA DELEDDA — Traducidos por MIGUEL DOMENGE MIR

Un tomo en 8.º, Ptas. 0'50

TOMOS PUBLICADOS DE ESTA COLECCIÓN

1. E. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie. 2. — Doloras, 2.ª serie. 3. — Humoradas y cantares. 4. — Pequeños poemas, 1.ª serie. 5. — Pequeños poemas, 2.ª serie. 6. — Pequeños poemas, 3.ª serie. 7. — Colón, poema. 8. — Drama Universal, poema, primer tomo. 9. — Drama Universal, poema, segundo tomo. 10. — El Licenciado Torralba. 11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie. 12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie. 13. E. Pérez Escribá. Fortuna. 14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz. 15. Federico Urrecha. Siguiendo al muerto. 16. A. Pérez Nieva. Los humildes. 17. Salvador Rueda. El gusano de luz. 18. Sinesio Delgado. Lluvia menuda. 19. Carlos Frontaura. Gente de Madrid. 20. Miguel Melgosa. Un viaje á los infiernos. 21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra. 22. J. M. Matheu. ¡Rataplán! 23. Teodoro Guerrero. Gritos del alma. 24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos. 25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas. 26. Ricardo Sepúlveda. Sol y Sombra. 27. J. López Silva. Migajas. 28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos. 29. E. Pardo Bazán. Arco iris, cuentos. 30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor. 31. M. Matoses (Corzuelo). ¡Aleluyas finas! 32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes). 33. } A. Flores. Doce españoles de brocha gorda. 34. } 35. José Estremera. Fábulas. 36. Emilia Pardo Bazán. Novelas cortas. 37. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos. 38. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño. 39. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos. 40. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea. 41. } Jacinto Labaila. Novelas íntimas. 42. } 43. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados. 44. F. Pi y Margall. Diálogos y Artículos. 45. Charles de Bernard. La caza de los amantes. 46. Eugenio Sué. La Condesa de Lagarde. 47. Rafael Altamira. Novellitas y cuentos. 48. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli. 49. Rodrigo Soriano. Por esos mundos... 50. Luis Taboada. Perfiles cómicos. 51. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare. 52. J. Ortega Munilla. Fifina.	53. F. Salazar. Algo de todo. 54. Mariano de Cavia. Cuentos en guerrilla. 55. Felipe Pérez y González. Peccata minuta. 56. Francisco Alcántara. Córdoba. 57. Joaquín Dicenta. Cosas mías. 58. J. López Silva. De rompe y rasga. 59. Antonio Zozaya. Instantáneas. 60. José Zahonero. Cuentecillos al aire. 61. Luis Taboada. Colección de tipos. 62. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla. 63. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas. 64. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato. 65. Francisco Pi y Arsuaga. El Cid Campeador. 66. Vital Aza. Pamplinas. 67. Antonio Peña y Goñi. Río revuelto. 68. Enrique Gómez Carrillo. Tristes idilios. 69. Nicolás Estévez. Calandracas. 70. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera. 71. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias. 72. Joaquín M. Barrión. Versos y prosa. 73. Francisco Barado. En la brecha. 74. Luis Taboada. Notas alegres. 75. Xavier de Montepín. La señorita Tormenta. 76. Antonio Zozaya. De carne y hueso. 77. Xavier de Montepín. Muerto de amor. 78. Conde León Tolstói. Venid á mí... 79. Alfredo Calderón. A punta de pluma. 80. Enrique Murger. Elena. 81. Luis Taboada. Siga la broma. 82. Laura García de Giner. La Samaritana. 83. Cyrano de Bergerac. Viaje á la luna. 84. Eugenio Antonio Flores. ¡Huérfana! 85. Iván Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote. 86. Alicia Pestana (Cañel). Cuentos. 87. Angel Guerra. Al sol. 88. T. Dostoyevsky. Alma infantil. 89. Edmundo de Amicis. Aire y Luz. 90. Laura García de Giner. Valentina. 91. Edmundo de Amicis. Manchas de color. 92. Voltaire. Zadig y Micromegas. 93. Manuel Ugarte. Mujeres de París. 94. } Obras menores de Cervantes. 95. } 96. Juan Pérez Zúñiga. Chapucerías. 97. Voltaire. Cándido. 98. Goethe. Las amarguras del joven Werther. 99. Jacinto Benavente. Teatro rápido. 100. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo. 101. J. León Pagano. La balada de los sueños. 102. Angel Guerra. Polvo del camino. 103. Camilo Castello Branco. María Moisés. 104. Gracia Deledda. Cuentos de la Cerdeña.

Precio de cada tomo, 2 reales

Demá dissapte, día 7

LA CAMPANA DE GRACIA

publicará un EXTRAORDINARI dedicat á la

REFORMA DE BARCELONA

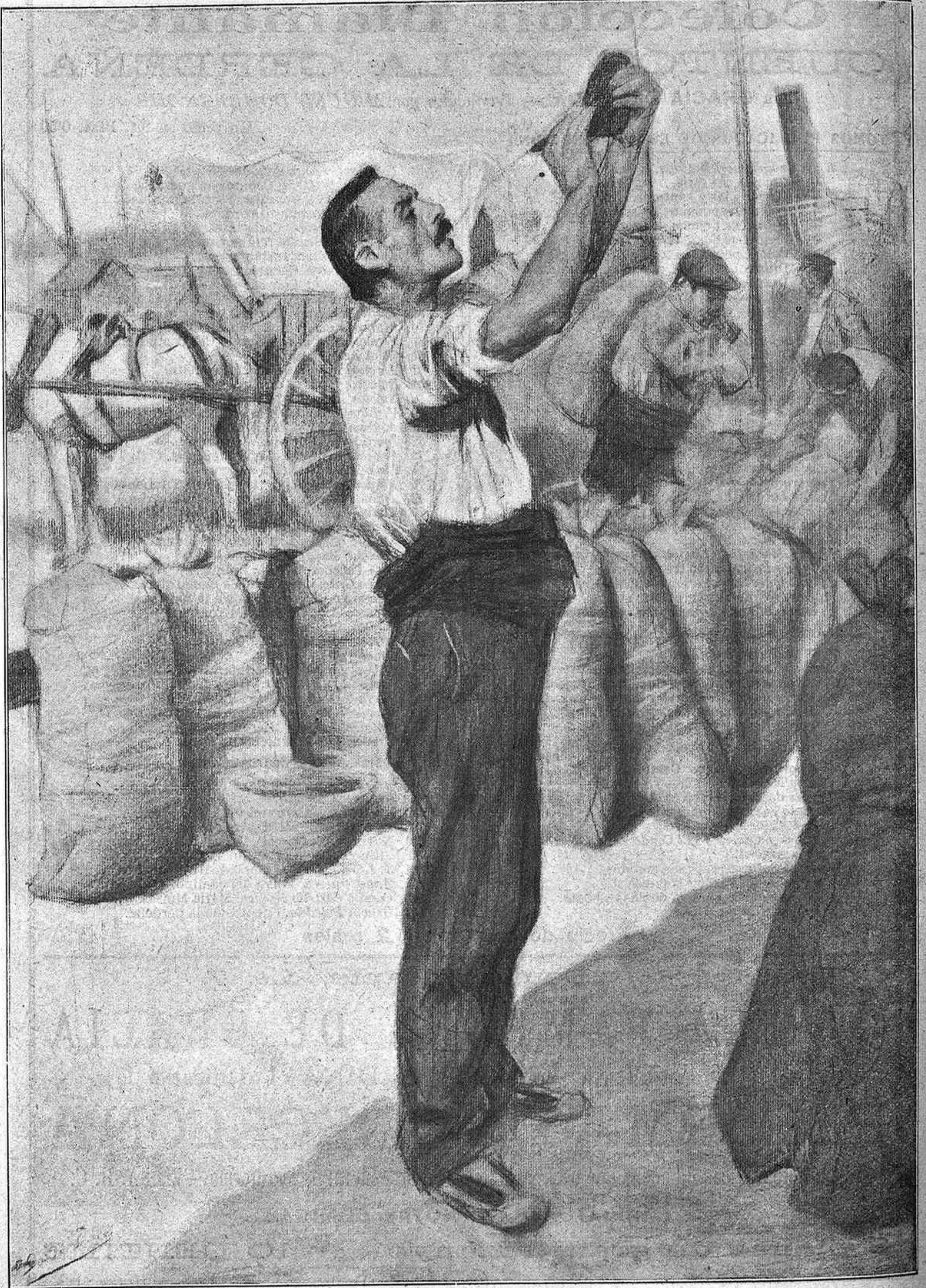
Vistas fotográficas de llochs que desapareixen.—Plano general de la reforma.—Vías A. B. C.

CARICATURAS — NOTAS CÓMICAS

8 planas de gran tamaño * 10 CENTIMS

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certícat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

FENT BEGUDA

—Las deul... Ara 'ls senyors se llavan... Jo ja fa horas que las hi estich cargolant...